

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 30, sierpień 2024 13:47

Adrian Pokrywczyński

Odśloni: 1878

Do bogatego orzecznictwa dotyczącego udziału organizacji społecznych w postępowaniach administracyjnych doszedł właśnie kolejny wyrok. Naczelny Sąd Administracyjny określił w nim cele przyświecające takiemu zaangażowaniu.

Wyrok wydano na bazie odmowy wszczęcia sprawy koncesyjnej prowadzonej przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, jednak ogólne tezy jakie postawił najważniejszy sąd administracyjny w kraju można przełożyć na każdy rodzaj postępowania administracyjnego.

NSA przypomniał, że zgodnie z art. 31 § 1 pkt 1 kodeksu postępowania administracyjnego, organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem wszczęcia postępowania, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji i gdy przemawia za tym interes społeczny. Wynika więc z tego, że żądania organizacji społecznej, muszą być uzasadnione celami statutowymi tej organizacji. Musi zatem istnieć merytoryczne powiązanie przedmiotu postępowania administracyjnego z celami i zakresem działania (przedmiotem działalności) organizacji społecznej.

Skład orzekający zaznaczył, że ocena zasadności udziału danej organizacji społecznej w postępowaniu prowadzonym w trybie zwyczajnym i nadzwyczajnym nie ma charakteru równoważnego (w przedmiotowej sprawie fundacja wносиła o wzruszenie decyzji ostatecznej). Organizacja społeczna może w sprawie dotyczącej innej osoby występować z żądaniem wszczęcia postępowania, jeżeli jest to uzasadnione celami statutowymi tej organizacji, ale jednocześnie gdy przemawia za tym interes społeczny.

„ Jest oczywiste, że udział organizacji społecznej jako podmiotu na prawach strony w postępowaniu administracyjnym nie może służyć partykularnym interesom samej organizacji społecznej, lecz musi odpowiadać wymaganiam racjonalnie pojmowanej kontroli społecznej nad postępowaniem administracyjnym w sprawach indywidualnych, których wymiar wykracza poza interesy stron postępowania, dotyczy bowiem określonej społeczności, ma znaczenie ogólne, społeczne. W takiej sprawie interes indywidualny strony (stron) może kolidować z interesem określonej zbiorowości społecznej i dlatego, poza stronami, udział w postępowaniu powinien mieć również zapewniony reprezentant interesu ogólnego, społecznego. Takim reprezentantem jest w świetle procedury administracyjnej organizacja społeczna, jeżeli do udziału w postępowaniu nie motywują ją jej własne interesy. Argumentacja, że stwierdzenie nieważności decyzji rażąco naruszającej prawo leży w interesie społecznym prowadzi do wniosku, że w każdej sprawie mającej związek ze statutową działalnością organizacji społecznej ta organizacja mogłaby żądać wszczęcia postępowania nadzwyczajnego wyłącznie na podstawie zarzutu, że decyzja, która miałaby być skontrolowana w tym postępowaniu rażąco narusza prawo. Tak szerokie rozumienie interesu społecznego, o którym mowa w art. 31 § 1 KPA godziłoby w zasadę trwałości ostatecznych decyzji administracyjnych. Konieczne jest zatem wykazanie, że funkcjonowanie w obrocie prawnym decyzji, której zarzuca się wadę nieważności wywołuje skutki niedające się pogodzić z interesem społecznym.” – czytamy w uzasadnieniu wyroku.

Sąd podkreślił przy tym, że to organ ma prawo każdorazowo ocenić czy udział organizacji społecznej w sprawie leży w interesie społecznym - nawet jeśli udział organizacji społecznej jest uzasadniony jej celami statutowymi (jak to miało miejsce w rozpoznawanej sprawie) organ administracji publicznej może uznać jej żądanie za niezasadne.

Jednocześnie wskazano dyrektywy jakie powinny być wzięte pod uwagę przy zgłaszaniu żądania udziału przez organizację społeczną. „Powołując się na interes społeczny, który jest interesem ogólnym,

Kategoria: Aktualności

Opublikowano: piątek, 30, sierpień 2024 13:47

Adrian Pokrywczyński

Odśłony: 1878

---

organizacja nie może używać ogólnikowych stwierdzeń, musi podać konkretne okoliczności faktyczne, prawne, które mogą świadczyć o tym, że powinna uczestniczyć w postępowaniu, takie okoliczności, które będą świadczyły o tym, że jej udział w tym postępowaniu jest uzasadniony, bo zachodzą wątpliwości co do pewnego rodzaju okoliczności i jej udział w postępowaniu może dodatkowo zagwarantować, że te okoliczności zostaną prawidłowo wyjaśnione. Udział organizacji społecznej w postępowaniu w cudzej sprawie nie może służyć partykularnym interesom samej organizacji społecznej, lecz musi odpowiadać wymaganiom racjonalnie pojmowanej kontroli społecznej nad postępowaniem administracyjnym w sprawach indywidualnych i działaniem w nim organów administracyjnych” – zastrzegł NSA.

Opracowano na podstawie wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 25 lipca 2024 r., sygn. II GSK 368/24